

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Versecz, Laktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben özv. Kirchnerné felvételi és rendelési irodájában (az Andrássy-sótátr és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvételnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felolós szerkesztő: **Perjéssy Lajos.**

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számítatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyit. térben egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kérjük penteken délig beküldeni.

XI. évfolyam

Vasárnap 1902. évi május 25-én.

21 szám.

Ügyvéd és közönség.

Szinte veszedelmes foglalkozás manapság az ügyvédség. Az egyik alperes lelővi a felperes ügyvédjét és felmenti az esküdt-szék. A másik alperes arculesapja és párbajban lelővi a felperesi ügyvédet. Itt is, ott is olvasni arról, hogy egy ügyvédet megtámadott ellenfele.

Hát ez veszedelmes elfajulása a társadalmi életnek. Csak a nagy anyagi züllésekkel együtt járó erkölcsi romlások hozzátják magokkal az ilyen viszonyokat.

Csakugyan nehéz hivatás az ügyvédé. Sokban hasonlít az orvoséhoz. Az ügyvéd is a nyomoruság tanuja csakugy mint az orvos, sokszor az elevenbe kénytelen vágni. Ott áll a nyomor előtt, nem tud rajta segíteni. S valamint az orvos a fájó sebnek kénytelen késsel neki menni, éppugy az ügyvéd is kénytelen legerélyesebben fellépni, ahol tudja hogy fellépése kellemetlenséget és fájdalmat okoz.

De vajjon szokták-e épeszü betegek az orvost megtámadni azért, mert keserü orvosságot adott, vagy mert az operál és fájdalmat okoz. Épp nem vall ép észre vagy legalább higgadt lélekre az, ha valaki az ügyvédet támadja meg, mikor ez hivatását teljesíti.

S hogy az ügyvédek ellen így feltámad a gyűlölet heve, csak arra vall, hogy az emberek anyagi érdekeiket jobban féltik és védik, mint akár tulajdon testüket.

A közönség nincs tisztában az ügyvédi hivatással, ez kétségtelen. Nem szeret egyebet látni a közönség az ügyvédben, mint ki a pereket csinálja és okozza. Azt felejt a közönség, hogy a pereket nem az ügyvéd, hanem a közönség csinálja s okozza s az ügyvéd csak akkor lép közbe, mikor a per már tulajdonkép megvan. Lényegtelen e mellett az, hogy az ügyvédség az, a ki a pernek megadja a per formáját. A perek már elevenek s élnek, a mikor az ügyvéd kezébe kapja.

De elfelejt a közönség még egyet: hogy az ügyvéd nem a saját ügyét intézi, hanem az idegen emberét, más szóval: hogy az ügyvédnek van megbízója. Elvégre is az ügyvéd a megbízója érdekeinek szolgálója. A tisztesség szabályai között kell, hogy minden lehető elkövessen megbízója érdekeinek védelmére. Ezt minden ügyfél joggal megkövetelheti. Hogy ez a szolgálat azután sérti az ellenfele érdekeit, ez csak természetes, de épp ezért nem kelthet felháborodást. A jogszolgáltatás színjáték, a melyben szemtül-szemben állnak a szereplők. A melyik jobban győzi azé a győzelem. Az igazság ugy alakulhat ki legjobban, ha mindenki fél teljesen a sa-

ját érdekeinek álláspontjára helyezkedik. A kölcsönös védekezésből jegezesedik ki azután az igazság a bíró segítségével.

Az ügyvédi hivatásban a laikus — kivált ha alperes — ezt a feladatot nem látja meg. Még kevésbé veszi észre a laikus, hogy az ügyvéd a közszabadság leghivebb védője. A hol a közszabadság intézményei a legfejletlenebbek, ott a leghatalmasabb az ügyvédi kar. Csak a közszabadság kincseiben részes nemzetek bírják megbecsülni az ügyvédet, a ki a szabadság és jog élő lelkiismerete. Szüntelenül öröködik az ügyvédi kar, hogy a jog uralma meg ne töressék.

Seumi kétség, az ügyvédi pálya is kenyérpálya. De elvégre is minden humánus pálya kenyérpálya manapság. Azért nem lesz kisebb az ügyvédi hivatás etikai értéke, mert az ügyvéd díjazásra tart és tarthat jogot. A díjazás maga nem tette mássá e hivatást.

Elég volt már a régi sablonból, hogy a humánus és etikai hivatásokat díjazni erkölestelenség. Mai társadalmi és gazdasági berendezkedésünk tiltakozik e felfogás ellen. Ma minden hivatás kell, hogy elnyerje díjazását és ez nem alacsonyítja le. Nincs hát észszerűség, se méltányosság abban, hogy az ügyvéd hivatását kisebbiteni próbálják azért, mert az ügyvéd a maga hasznát is nézi és ha a közönség, csak a perköltségcsinálót nézi az ügyvédben. Törvényhozásunknak lesz a feladata, hogy új törvényekkel, a melyek az ügyvédi hivatás nagyobb megbecsülését és védelmét hirdetik a közönségben, neveljék az ügyvédi hivatásban való hitet és tudatot. Egész jogszolgáltatásunknak érdeke, hogy ilyen nevelő hatású törvények hozassanak. Mert épp jogszolgáltatásunknak az érdeke leginkább, hogy az ügyvédet nálunk is megbecsüljék s olyan támadásoknak ki ne tegyék a milyenekről a legutóbbi időben hallottunk.

Hungarus.

Német nemzetiségi kérdés.*)

Írta: Herceg Ferencz.

I.

Kezdjük az elején. Abban az időben, mikor, a délvidéki svábok elei otthagytak ősi szülőföldjüket és a töröktől megtisztult Bánság zombékos pusztaságain letelepedtek, tudvalevőleg még nem volt német nemzetiségi érzés. A római szent birodalom laza határain belül az osztrák, porosz, bajor, szász és még néhány tucatz dinasztia égise alatt ugyanannyi állam-eszme és állameszmecske virult, versenyzett intrikált és tülekedett, de a fajbéli közösség gondolata akkor még egyáltalában nem volt

*) Városunk nagy fiának ezen cikke a „Budapesti Hírlap” pütkösi számában jelent meg először. Többek felhívása folytán — mint bennünket közelebbről érdeklő aktuális cikket mi is ezennel közöljük — Szerk.

politikai tényező. A német fejedelemségek lakóit a dinasztia közös volta füzte össze és választotta el egymástól. A fajbéli összetartozás politikai gondolatát jóval később, a napoleoni háborúk idején vetették el.

A bánági telepesek bizonyára hoztak magukkal kedves és fájó emlékeket régi hazájukból, de német nemzeti érzést nem hoztak magukkal. Az emlékeik is inkább fájók lehetnek, mint kedvesek, nem is lehetett rá nagy okuk, hogy megőrizték azokat, mert bizonyos, hogy ma a sváb családok közül alig egy-kettő tudja, hogy a német államok melyikéből származtak ide ősei, német földön maradt rokonsága után pedig százötven esztendő alatt egyikük sem érdeklődött annyira, mint teszem Zichy Jenő gróf az Ázsiában maradt atyafiai után. Képtelenség tehát, ha valaki a bánágiak német nemzeti érzéséről mint történelmi forgalomról beszél. Ennek az érzésnek nincs eredete a múltban és nincs folytonossága a jelenben. Ha igazán meg is van, akkor se a szívekben nőtt, hanem ujsagpapiroson tenyésztették.

A beláthatatlan nagy sikszágon elszórt falvakban és czivis-városokban élve, a legújabb időkig extenzív gazdaságot folytatva, gabonát és bort termelve, lovat nevelve: a sváb gondolkodása, jelleme, de még a vérmérséklete is gyökeresen atalakult. A déli égboltozat, az alföldi égalj, a zsiros magyar föld, az új környezethez alkalmazkodó életmód és táplálkozás megtette a népre a maga hatását: a bánági sváb ma nem hasonlít sem bajorhoz, sem szászhoz, sem a württembergihez, sem semmiféle német felekezethez, de igenis hasonlít a kelet-európai nagy sikszákok lakóihoz és édes rokona mindenekelőtt az alföldi magyar embernek. Munkás, szivós, takarékos, földéhes, mint minden jó paraszt, de a mellett kevély, szabadságszerető, miként a magyar czivis. A gazdagságának minden takarékosága mellett gavalléros hajlami vannak, szereti a vendégséget, a bort, a szép lovat; a fiatalsága pedig szeret legénykedni.

A németet, míg az osztrák uniformisban jelentkezett, sohasem szenvedhette a sváb. A hajdani Bánság, de különösen a határörvidék katonai kormányza brutális, a korlátoltságig copfos és hihetetlen módon romlott volt. Nevezetes, hogy ennek a német kormányrendszernek mindenkor a szerb és roman grancsárok voltak a legmegbízhatóbb oszlopai. Ez a két délvidéki nemzetiség, melyet az osztrák katonababak tervszerűen politikai és gazdasági nyomorékokká akartak nevelni, szívesen türte a katonai gyámokodást, mivel a hazközösségi rendszer megvédte őket a gazdaságilag nagykoru svábok terjeszkedése ellenében.

A szabadságharcz idején az egész bánági svabság habozás nélkül a magyar zászló mellé sorakozott. Különösen a határörvidék fekete sárga korlatjai között senyedő svábok tüntek ki hősiesség dolgában; ők tapasztalásból tudták, hogy mi az osztrák szolgaság és valósággal janicsárjai lettek a magyar szabadságnak. A magyar földet, melyet osztrák császárok adtak nekik, most véren vették meg a magyar nemzetől maguknak és utódaiknak. A reakció idejében — mely sűrűn szedte közülük is áldozatait — a schwarczgelb és peccovics név a svábok közt szakasztott olyan megbecstelenítő volt, akár a nagy Alföldön

A kiegyezés után bekövetkezett a reakció reakciója. A magyarosodás sehol az országban nem haladt oly lazás gyorsasággal, mint oda-

lenn. A temesvári német színészetet a jóformán tisztára német város kiéheztette. Oly községi képviselőtestületek, melyeknek alig volt egy-két magyarul értő tagjuk, elhatározták, hogy iskoláikat megmagyarosítsák. A torontáli parasztész a szegedi internátusok alapításával olcsón és gyakorlatilag megoldott egy kérdést, melyen sok tudós elme hiába töprengött. A magától megindult természetes folyamatnak legértékesebb eredménye, hogy a bánági városokban erős magyar értelmiség képződött. *A sváb eredetű értelmiség a magyar faj szeretete dolgában talán túltess magán a fajnemzet magarságán is.*

Szerbek, románok, de főleg erdélyi szászok gyakran mondták, meg is irták, hogy a nagy készség, melylyel a sváb értelmiség beleolvad az anyanemzetbe, a faj férfiatlanságának jele. Szerintük a svabok opportunisták, a kik a hatalomhoz szítanak. Ez a fölfogás erdélyi szász levelezők jóvoltából közkeletűvé lett a németországi sajtóban is. Egy nép jellemét azonban annak történelme után kell megítélni. Minden épészü és becsületes ember a megmondhatója, hogy opportunisták voltak-e azok a sváb földművesek, a kik véres csatákban védtek meg a királytól is elhagyott magyar zászlót Knicsanin seregei ellen. A svabok akkor vallották magukat első ízben magyaroknak, mikor a délvidéki magarságot három ország kopófalakja hajszolta. Fegyveres kézzel törtek maguknak utat a nemzet szívéhez; vérben fortak össze a magarsággal; vitéségükkel örök jogot nyertek a magyar szabadságban való részesedésre. Az opportunizmus ostoba vádját megczáfolja egyébként az a tény is, hogy a bánági svábság politikai téren rendszeresen nyakas ellenzék volt. Elég különös, hogy a férfiatlan megalkuvás vádját éppen szászok hangoztatják mikor pedig Erdély egész történelmének tragikomikus motívumként vonul végig a szász városok ismert cirikumpektus opportunizmusa. A nemzetiségekre nézve a magarsággal való rokon- vagy ellenérzés ma sem opportunizmus, hanem tisztára csak érzelem, vagy ha úgy tetszik: izlés kérdése. Ez így van, mivel a magyar állam — és erre még rá fogunk térni — nemzetiségi vidékeken ma sem lép föl hatalomként. Sajnos, hogy így van.

A svabok hajlandósága a magyarosodásra egy világtörténelmi igazság ösztönöszerű megismeréséből fakad. Az igazság ez: Az egyén csakis a nemzet közvetítésével vehet részt az emberiség munkájában. A mi becseset és nagyot az ember alkotott, az mind a nemzeti érzés kohójából került ki. Hasznos ember csak az lehet, a ki a nemzeti szervezet tagja. A fájától messze elszakadt svábság magában soha sem lehet nemzet. Legfőbb csak ugynevezett nemzetiség. A jövőjét illetőleg két lehetőség képzelhető el. Vagy egygyé lesz a magarsággal és akkor beleviheti speciális faji tulajdonságait a nemzet állami és kulturális életébe értékesítheti nagy munkaerejét a maga és az emberiség javára, szóval nemzeti életet élhet. Vagy elzárkózik a nemzettől, átalakul a nagynemzetiség platonikus gyarmatává és akkor az ellenséges földön magára hagyottan tengődő kolónia meddő és szomorú életét éli. A nagy életerős és életkedvű, mely a svabokat az erdélyi szászok elvéhették fájától megkülönbözteti, az előbbi utra terelte őket.

Ugynevezett nagynemzetek szórványosan mindig akadtak a Bánágban. Idősebb emberek voltak, a kik nem tudták megérteni a kort, részben nyugalmazott határvidéki katonatisztek, legkisebb részben pedig Bécsben iskolázott ügyvédek vagy orvosok, a kiket elkieserített valamely (rendesen az állami nyelv nemtudásból eredt) mellőzés vagy megbántás. Ezeket azonban soha sem vették komolyan, csak többé kevésbé mulatságos alakoknak tekintették. Mivel a délvidéki szerbek is lecsendesültek, az odaváló románok pedig sohasem voltak nyugtalan természetűek, már úgy látszott mintha délvidéki nemzetiségi kérdés történelmi emlékké lett volna.

Egy idő óta azonban minden megváltozott. A svabok körében a legfektelenebb izgatás indult meg minden ellen, a mi magyar. Az agitáció nem folytatása a régi nagynemzet különzködésnek, hanem más eredetű és más irányú mozgalom. Az ugynevezett groszdeutschok a kiknek déli Németországban még lehetnek szórványos hiveik, a Hasburgok égíse alatt alapítandó kódos határu nagynemzet államszervezetről álmodoztak. Az allddeutsch mozgalom egyenesen a Habsburg-dinasztia ellen irányul. A

régi groszdeutsch gondolat német tanárok és írók rögeszméje volt; az új allddeutsch eszme határozottan valami katonai és kereskedői karaktert mutat. Az előbbi délnemzet, az utóbbi porosz eredetű. Ez meglátszik hiveinek harcmodorán is; a groszdeutschok idealisták voltak, az allddeutschok gyakorlati emberek. Az allddeutsch hajót egy a budapesti német főkonzulátusnál alkalmazásban volt tisztviselő bocsátotta vízre Kormányosai porosz emberek, buzgó fűtői erdélyi szászok. Az ügyvédok lapokat és bankokat alapítanak. Mindennel törődnek, mindennel foglalkoznak, a mi a szegény népet érdekli. Pénzük is van Bevallottan magyar lelku ember nem igen találkozik velük, de a nagy tömeg mindig látja őket Bámulatos vakmerőséggel és valódi német alapossággal dolgoznak és a siker melyet máris elérték, ugyancsak bamulatos.

Itt is, ott is fölhangzik a nép köréből a követelés, hogy a megmagyarosított iskolákat megint vissza kell németesíteni. Egyesek megtiltják gyermekeiknek, hogy maguk közt magyarul beszéljenek. Német színházat akarnak. A községi képviselőtestület pedig vezesse nemzeti jegyzőkönyvet. Egyes városokban német érzésű értelmiség kezd képződni. Ezek kiadták és folkaptak a jelszót, hogy a német a világ első nemzete, mely kulturális képességei tekintetében szédítő magasságban áll a szegény es műveletlen magarság fött. A ki pedig magyarul szól a gyermekeihez, az renegát . . . . .

Megeshetik, hogy évtizedek múltán, ha magyar ember végigutazik a Bánág gyönyörű rónaságain, ugyanaz a keserűség facsarja majd össze a szívet, melyet ma Erdélyben érez az ember. — — — — —

NAPI HIREK

Személyi hírek. Bajsa i Zakó Milán főispánunk nevével a múlt csütörtökön délután Pancsovaról városunkba érkezett. Mivel a méltóságos asszony ez alkalommal tisztelte meg először városunkat azon, czélból, hogy szokásos látogatásokat megtegye, városunk tanácsa testületileg vonult ki a vasuti állomáshoz, hol Weifert Karoly polgármester rövid üdvözlő beszéd után pompás csokorral lepte meg a méltóságos asszonyt, ki leereszkedő és kedves modorával, szeretetreméltóságával mindazokat meghódította, a kiknek megismerni szerencséjük volt.

Weifert Karoly városunk polgármestere a múlt csütörtökön kezdte meg hat heti szabadságát. Tegnapelőtt Szegedre utazott a polgármesterek gyűlésére onnan pedig Kohitsra megy üdülésre.

Városunk törvényhatósága rendes havi közgyűlését tegnap szombaton tartotta meg Bajsa i Zakó Milán főispán elnöke alatt, a törvényhatósági bizottsági tagok lanyha érdeklődése mellett (a szerb anyanyelvű városatyák teljesen hiányoztak). A tárgysorozaton mindössze 16 tárgy szerepelt, melyek közt legfontosabb volt a városi hazi pénztárnak és az ugyanott kezelt többi városi pénztárak és alapítványoknak 1901-ik évi zárszámadása. Tudomásul vette a közgyűlés a belügyminiszter azon leiratát, hogy az 5-ik győgszertár felállítását nem engedélyezheti Szalay Lajos állásától felüggesztett városi mérnök fellebbezése folytán kimondja a belügyminiszter, hogy a nyugdíjalapból vett kölcsönnek redukált fizetéséből való levonása nem volt törvényes és a részletekben levont 150 kort, a város fizesse vissza Szalaynak. Graf Bethlen Miklos Torontal varmegye főispánjának junius 6-án tartandó unnepeyes beiktatásánál városunk képviselőivel. Koszirovits Ivan h. polgármester vezetésével Rics Lyubomir Dr. Dajkovits Istvan és Dr. Markovits György t. h. b. tagokat bizza meg. A városi hazi pénztárnak és az ugyanott kezelt többi városi pénztárak és alapítványoknak zárszámadását Zoffman S. és Dr. Haag A. felszólamlásai után tudomásul vette a közgyűlés. A nagy-réten, a versecz paulisi csatornán és a Meszicsen lévő első számú hidat újra fogják építeni, a kolt-éget e czélra a vagohidi alaptól veszik. A marhajarlati díjak kezelése és felhasználása tárgyában alkotott szabályrendelet szintén tudomásul vették. A nyugdíjalap és jogügyi bizottság indítványa alapján Bodó Lajos var. fokapitányt 1902. jul. 1-től 2160 k-ival nyugdíjazza a város, kimondja Muller Ferenz nyugdíjaztatását is évi

529 krval. — Szpaits József házi pénztárnaknak újabb három havi szabadságot adnak. — A közgyűlés, mivel a tárgyalások, a szerb városatyák jelen nem léttében csupán német nyelven folytak le és a szerb nyelvű referádák elmaradtak 1 és 1/2 óra hosszáig tartott.

Jooste bur parancsnok mint a versecziekkel tudatta, románai körutja befejeztével városunkba is el fog jönni, és az angol fogságban lévő bur nők és gyermekek felszólására felolvasásokat fog tartani. A burok hőstetteit mindenkor a legnagyobb rokonszenvvel kísérté városunk lakossága, így a tervezett felolvasás iránt általános az érdeklődés.

A verseczi Parkegyesület legutóbb tartott választmányi ülésében elhatározta hogy gyönyörű fekvésű és szépen gondozott városkertünkben az Erzsébet szoborral szemben Ö felsege a magyar király meilszobrot is felfogja allítani. A meilszobrot a becsi Tilgner fele öntödéből akarják megrendelni.

Kiállítási utmutató. Említettük már több alkalommal, hogy kiállításunk alkalmából kiállítási utmutató cím alatt egy terjedelmes munka fog megjelenni, mely azonban nemcsak a kiállítás ügyeire fog vonatkozni, hanem ismertetni fogja városunk történelmét, kulturális intézményeinket, iparunk-, kereskedelmünk-, és földművelésünket, szóval a nagy közönség előtt be kívánja mutatni városunkat. Ez a mű melyhez a kiállítás faradhatatlan titkára Horváth Ede írta az általunk már közölt tartalmas előszót, a verseczi Kirchner Ernő-féle műintézet és a Wettel és Veronics-féle könyvnyomda kiadásában fog napvilágot látni és több mint 10.000 példányban nyomtatják. A munka hirdetésekkel is el lesz látva és nagyon ajánlatos hogy azok, a kiknek hirdetésre van szükségük azt fölhasználják. Egy oldal hirdetés 10 koronába kerül, kisebb terjedelmű hirdetést nem fogadnak el.

A verseczi férfi dalárda, mely a rendszeres haladásnak oly sok és dicseretes jelét mutatja, és a mely lassan a magyar dal és zene művelését is kezdi felvenni programjába; kilencz dalegyletünk ezen legregibbe punkösöd masodnapjan mukedvelői előadást rendezett a Glückmann-féle vígadoban, mely alkalommal nemcsak az összes jegyeket adták el, hanem többen ki is szorultak. Szinre került Emma A. „Das Streichholz Mädchen“ egyfelvonásos operája és Mathess R. „Die verwünschten Ansichtskarten“ című enekes bohózata. Mindket előadás teljesen kielégítette a közönséget, lattunk némi nemű új díszleteket is — szinpadunk gyarlóságait azonban a legnagyobb igyekezettel sem tudták legyőzni, a világitás eszköze is sok kívánni valót hagyott maga után, hátrányára az ezen darabban oly nagy szerepet játszó hatásos jeleneteknek. A szereplők közül leginkább kitunt jól átértett és jól betanult szerepevel Bienert Stefánia k. a. ki rendkívül farasztó szerepkörét nagy ambícióval töltötte be és méltán megérdemelte azon óváczkoikat, melylyel a közönség elhalmozta. A kisebb szerepeket Krenn Malvin, Piekarsky A. k. a. láttak el Igen kedves és poétikus jelenet volt karácsonyi unnepe az éneklő kedves apróságokkal. Gettmann J. bariton éneke szintén igen tetszett. A második darabban szerepeltek Fehér N. és Seemayer A. kisasszonyok és Gettmann J. és Seemayer R. urak mulattatták a közönséget. Wosahlo karmester és a zenekíséretet ado Keller-féle zenekar méltan megérdemlik a dícsereket. Nagyon szokatlan volt és az egylet tagjait is meglepte a földszinti álló közönségnek azon eddig még sohasem tapasztalt újítása, hogy az eddig használt „Éljen“-ek helyett dörgő „Hoch“-okkal adott kifejezést érzelmeinek.

A verseczi munkás és betegsegélyző egylet f. hó 8-án az ordogarokban tavaszi mulatságot rendez. — A „Gewerbe Sängerbund“ ma rendezi 11-ik kötelező hangversenyét és táncmulatságát.

Tanulmányi kirándulás. Magyar királyi áll. főrealskolánk 30 novembére Waldherr József és Janell Jozsef főrealskolai tanárok vezetésével a punkösöd-i szünidők alkalmából igen tanulságos és élvezetes tanulmányi kirándulást tettek hazánk páratlanul álló gyönyörü vidéken, az Aldunán és Herkulesfürdőben. A vig kedélyű kis csapat teive lelkesedéssel május 17-én, szombaton reggel napsugaras, szép időben indult Bazias fele, hol délelőtt tíz órakor szállottak a Duna-Gőzhajozási Tarsulat egyik kenyelmes nagy hajójára. Útközben a

(Folytatás a mellékleten.)

Hirdetmény.

Azon czélből, hogy a versezsi állami fő-reáliskolánál a jövő tanév kezdetén felvételi nehézségek elő ne forduljanak, felhivatnak mind-azok, a kik gyermekeiket, illetve a gondozásukra bizott fiukat a jövő tanévben a versezsi főreáliskola bármely osztályába felvétetni óhajtják, hogy ez iránt már a folyó tanév leteltével a főreáliskolai igazgatóságnal jelentkezzenek.

Versez város tanácsának 1902 évi május hó 9-én tartott üléséből.

Weifert Károly,
polgármester.

A Pesti Napló karácsonyi ajándéka *Zichy Mihály album.*

A Pesti Napló, a mely eddigelé Madách Ember tragédiáját, Arany balladait Zichy Mihály képeivel, Katona József Bánk Bánját, Kisfaludy Sándor Himfy szerelmeit remek albumba foglalva, és leg-utoljára a Költők Albumát adta olvasóinak karácsonyi ajándékkul, az idén az eddigénel is nagyobb szabású díszben, tartalomban nemcsak az eddigi ajándékot felül-múló, de a könyvpiaczon is ritkaság számba menő díszművet, a

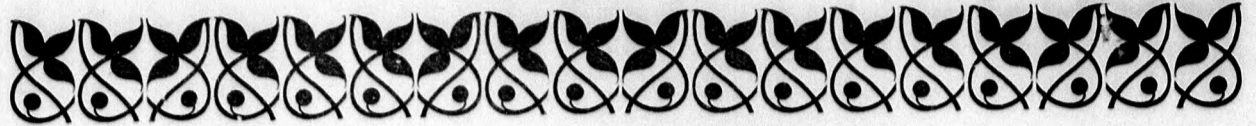
Zichy Mihály albumot szánta olvasóinak karácsonyi ajándékkul . . .

Zichy Mihály képeinek válogatott, impozáns albumba foglalja magában a Költők Albumánál nagyobb és díszesebb alakban. *Zichy Mihály* világhírű művészi ter-
melésének legjavát, **legszébb festményeit és rajzait** és ez a díszmű **negyven műlapon,**

amelyek mindegyikéhez legkiválóbb esztétikusaink és műbíráink írnak szövegmagyarázatot. A valóban remek kiviteletű műlapoknak egy része gyönyörű színnyomású lesz, olyan, amilyen eddig alig jelent meg magyar díszműben.

A negyven pompás műlapot, a kísérő szöveget és Zichy Mihály egyéniségének és változatos élet-pályájának regényes rajzát, valamint Zichy rajza után **gazdag bekötési tábla** foglalja magában készült gyönyörű díszes kötetbe.

A Pesti Napló e nagyszabású díszművét az Athenaeum állítja ki. A Zichy Mihály albumot, amelynek ára az Athenaeum eredeti kiadásában 90 kor. a »Pesti Napló« új kvart kiadásában karácsonyi ajándékkul megkapja a »Pesti Napló« minden állandó elő-fizetője. És megkapják díjtalanul azok az új előfizetők is, a kik egész éven át, fél, negyedév, vagy havonként, de megszerzésük nélkül fizetnek elő a »Pesti Napló«-ra.

LAPUNK KIADÓHIVATALA UTJÁN MEGRENDELHETŐ CSEKÉLY HAVI RÉSZLETFIZETÉS MELLETT.

Franklin Társulat kiadása

MAGYAR REMEKIRÓK

A magyar irodalom főbb művei.

Csakis a Franklin-féle MAGYAR REMEKIRÓK gyűjteményében található a magyar klasszikusok összességét, mivel Arany János, Arany László, Bajza József, Czuczor Gergely, Garay János, Kemény Zsigmond, Szigligeti Ede, Tompa Mihály, Vörösmarty Mihály, Vajda János művelnek kiadási joga a Franklin Társulat kizárólagos tulajdonát képezi és azokat más kiadó ki nem nyomtathatja. MINDEN REMEKIRÓ MUNKÁT EGY KIVÁLÓ MAGYAR ÍRÓ LÁTJA EL BEVEZETŐ MÉLTATÁSSAL ÉS ÉLETRAJZZAL.

Ezekon kívül benn lesznek a MAGYAR REMEKIRÓK könyvtárában: Balassa Bálint, Berzsenyi Dániel, Csiky Gergely, Csokonay Vitéz Mihály, Deák Ferencz, Eötvös József, br. Fazekas Mihály, Gyöngyössi István, Guadányi József, Kármán József, Kazinczy P., Kisfaludy Károly, Kisfaludy Sándor, Kölcsey Ferencz, Kossuth Lajos, Madách Imre, Mikos Kelemen, Pázmány Péter, Petőfi Sándor, Reviczky Gyula, Széchenyi István gr., Teleki László gr., Zrínyi Miklós, Népies Lyra, Népballadák, Kurucsköltészet.

A magyar nemzeti irodalom kincsét képezi a Magyar Remekirók 55 kötete, melyben benn van az összes magyar klasszikusok minden maradandó alkotása. — A magyar klasszikusoknak ez első és egyetlen egyöntetű összkiadásának ára 55 kötetben, díszes vászonkötésben 220 korona.

KEDVEZMÉNY

A MAGYAR REMEKIRÓK MEGRENDELŐINEK

Shakspere összes színműveinek új 6 kötetes kiadását, melynek bolti ára a Magyar Remekirók-éval azonos díszes kötetben, 30 korona, a Magyar Remekirók megrendelői 20 koronáért kapják. Ez az egyedüli teljes magyar Shakspere, Petőfi, Arany, Vörösmarty stb. fordításában s mint ilyen, méltó kiegészítője a Magyar Remekirók-nak.

A Magyar Remekirók első 5 kötete (I. sor.) már megjelent; félévenként jelenik meg egy-egy ötkötetes sorozat.

A Magyar Remekirók 3 koronás (Shakspere színművel együtt 4 koronás) havi részletfizetés mellett rendelhető meg e Rendelőlap utján, mely kivágandó és megfelelően kitöltve beküldendő a „Délvidék“ kiadóhivatalához.

RENDELŐ-LAP.

A »Délvidék« kiadóhivatala utján ezennel megrendelem a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytárs. tól Budapest VIII. Üllői-ut 18:

- A »Magyar Remekirókat« 55 kötetben 220 kor.-ért, fizetendő sorozatonként 20 kor. utánvétellel.
- A »Magyar Remekirókat« és Shakspere műveit 240 koronáért, fizetendő sorozatonként 20 kor. utánvétellel.
- A »Magyar Remekirókat« és Shakspere műveit 240 koronáért, fizetendő 4 koronás havi részletekben.
- A »Magyar Remekirókat« Shakspere nélkül 220 kor.-ért, fizetendő 3 koronás havi részletekben.

A gyűjtemény első sorozata megjelent, félévenként jelenik meg egy-egy 5 kötetes sorozat.

A részletek az első szállítástól kezdődőleg minden hó 1-én Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság pénztáránál Budapesten fizetendők mindaddig meg a mű teljes vételára kiegyenlítve nincs. A részletek be nem tartása esetén a folytatolagos kötetek a részletek pótlásáig visszatartatnak; a lejárt s le nem fizetett részleteket a Társaságnak jogában áll, a portó-költség hozzászámítása mellett, postai megbízással beszedni. A részletek elmulasztása esetében a részletfizetési kedvezmény megszűnik és az egész mű vétel-ára esedékessé válik. A vételár első részlete az első szállításkor utánvétetik.

Lakhely és kelet:

Név és cím:

Olvasható aláírást kérünk.

Özv. Kirchner J. E.-féle műintézet

(Czégtulajdonos: Kirchner Ernő)

Versez.

Ajánlja a legújabb rendszerű gépekkel felszerelt modern berendezésű kő- és könyvnyomdáját, s minden e szakba vágó munkák gyors pontos és izlésteljes kivitelére a legjutányosabb árak mellett.

Iskoláknak: oklevelek, értesítők, bizonyítványok és kimutatások.

Ügyvédeknek: intő-levelek, kérvények és keresetek, meghatalmazások, díjjegyzékek kötvények, szerződések, óvások, levélpapírok stb.

Pénzüntézeteknek: alapszabályok, értékpapírok, részvények és szelvényívek, betéti könyvecskék, üzleti könyvek, mérlegszámlák stb.

Kereskedőknek és iparvállalatoknak: körlevelek, árjegyzékek, számlák, üzleti könyvek, czimkék és rágcedulák, intőlevelek, levélpapírok és borítékok czégnomással, czimkártyák, üzleti jelentések stb.

Falragaszok, hirdetmények, műsorok, étlapok, eljegyzési és esketési értesítők, meghívók, tánczrendek, gyászjelentések, névjegyek stb. elvállaltatnak.

Könyvkötészet a legmodernebb gépekkel.

Felvételi iroda és könyvkereskedés az Iskola-utca és Andrássy-sétány sarkán, hol az összes bel- és külföldi lapokra elő lehet fizetni.

Képes levelező-lapok legdúsabb raktára.

Perjessy Lajosnak
„EMLÉKEIM“

czimű elbeszélései és rajzai. Előszóval ellátta: **Herzeg Ferencz**, Singer és Wolfner bizománya.

Ára 2 korona.

Továbbá ugyancsak Perjessy Lajosnak

A tanítókisasszony regénye

czimű kötete bolti ára 2 kor.
Megrendelhető lapunk kiadóhivatá-
lában, Kirehner Ernő mű-
intézetében.

Verseczen.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1902. május hó 1-től.

Fehértemplomból érkeznek:

4:46 reggel, 11:12 délben, 5:46 este.

Temesvár felé indul:

4:51 reggel, 11:17 délben, 5:56 este.

Temesvárról érkeznek:

8:08 reggel, 4:33 délután, 10:21 este.

Fehértemplom felé indul:

8:18 reggel, 4:43 délután, 10:29 este.

Becskerekéről érkeznek:

8:03 délelőtt, 9:33 este.

Becskerek felé indul:

5:05 reggel, 2:30 délután.

Pancsováról érkeznek:

7:37 reggel, 5:28 délután.

Pancsova felé indul:

8:55 reggel, 6:20 este.

Lugosról érkeznek:

8:13 reggel, 5:47 este.

Lugos felé indul:

3:15 reggel, 1:25 délben.

Budapestre beérnek a Verseczről direkt összekötöttésű vonatok 1:25 d. u. 7:40 este 7:15 reggel Budapestről indul és Verseczre direct összekötöttésű van este 7 óra, este 10:10 (uj), reggel 8:15, d. u. 2:30.

2056 szám. — 1902.

Hirdetmény.

Az 1902 évre megállapított általános jövedelmi pótdadó kivetési lajstrom a temesvári m. kir. pénzügyigazgatóság 47104 számú korrendeletével megküldetvén, az 1883 évi 44. t.-cz. 16 §-a értelmében folyó évi május hó 25-től f. évi június hó 1-ig a városi adóhivatal helyiségében közzemlére kitétetik.

Azon adózók, kik az illető kivetési lajstromban megállapított adóemmel már a múlt évben megróva voltak, a lajstrom kitételétől számított 15 nap alatt, azon adózók pedig, a kik a kivetési lajstromban megállapított adóemmel most első ízben rovatnak meg, az adókönyvecskéikben történt bejegyzés napját követő 15 nap alatt kötelesek esetleges felszólamlásaikat alolirt városi adóhivatálnál annál bizonyosabban benyújtani, mert később benyújtott felszólamlások figyelembe vétetni nem fognak.

Városi adóhivatal,
Verseczen, 1902 évi május hó 24-én.
Bodry

adóügyi tanácsnok mint hivatalfőnök.

2693 szám. — 1902.

Hirdetmény.

A himlőoltásról szóló 1887. évi XXII. t.-cz alapján minden szülő, gyá. és egyáltalában az, a kire gyermekkedezés bízva van, köteles a mennyiben a gyermek a valódi himlőbetegségen át nem esett, — azt annak első évében himlő ellen kell beoltatni.

Az összes 1901. évben és 1902 évi má-

cius hó 1-éig született és még be nem oltott gyermekeknek beoltása folyó évi június hó 1 től bezárólag június hó 23-ig terjedő időközben minden hét vasárnapi és hétfői napján délután 3-4 óráig a városház nagy termében fog eszközöltetni.

Valamennyi szülők, gyámok és gyermekgondozók 2-100 korona pénzbüntetés terhe alatt felhivatnak tehát, hogy a fent érintett időben született gyermekeiket a fent kitett időben beoltassák s 8 nappal azután a siker ellenőrzése céljából a fent említett helyiségbe behozassák, vagy pedig az esetleg mar megtörtént sikeres beoltásról valamely magánorvos bizonyítványát az oltó bizottságnak benyujtsák.

Rendőrkapitányság

Verseczen, 1902 évi május hó 14-én

Bodó,

rendőrkapitány.

Svájci óra-ipar.

Csak 16 kor.

Szakértőknek, tisztéknek, posta-, vasúti és rendőrszolgálatok, valamint mindenkinél, kinek jó órára szüksége van, szíves tudomására hozzuk, hogy mi az eredeti genji 14kar, elektromos arany-plaque remontoir órák „Glas-hütte“ rendszer egyedüli elarusítását átvettük. Ezen órák antimagnetikus precízios szerkezettel vannak ellátva, legpontosabban vannak szabályozva és kipróbálva és minden egyes órára három évi írásbeli jótállást vállalunk. Az órák, melyek három fedélből, egy rugós fedélből (Savonette) állanak, pompás eslegdivatosabb kiállításúak és az ujonnan feltalált abszolút változatlan amerikai, goldin érből készülnek.

azonkívül egy 14karat. aranylemezzel vannak átvonva, miáltal oly eredeti hasonlatosságuk a valódi arany órákhoz, hogy még szakértők által sem különböztethetők meg egy 200 korona értékű valódi arany óráttól. A világ egyedüli órája, mely soha sem veszíti el valódi arany kincsét 10.000 utánrendelést és körülbelül 3000 díszes levelet kaptunk 6 hónap leforgása alatt. Ara egy uri vagy női órának csak 16 kor. vám- és bérmentve. Minden órához egy börtök ingyen legdivatosabb és legelőgánsabb arany-plaque-láncok urak és hölgyek részére (nyakláncok is) a 3, 5 és 8 korona. Minden meg nem felelő óra kifogás nélkül visszavetetik, miáltal semmi kockázatás. Széküdes utánvét vagy a pénz előleges beküldése ellenében.

Rendelmények intézendők:

Uhren-Versandhaus „Chronos“ Basel I. (Schweiz).
Levelek Svájcba 25 Bll., levelezőlapok 10 filléres bélyeggel ellátva küldendők. — Magyar levelezés.

A legszebb és divatosabb csokrokat és koszorúkat élő virágokból

szállít minden tájakra gyorsan és pontosan a cs. és kir. udvari virágszállító

Mühle Vilmos Temesvár.

Az ujkor csudája!

120 igen fontos tárgy csak 2 frt. 10 krétt.

1. Egy pompásan aranyozott óra jól jár egy évi jótállással.
1. Egy pompás selyem nyakkendő gyönyörű tüvel.
1. Egy nickel íróeszköz 3 drb. tárgy.
- 1 garnitúra inggomb, mell, kézelő, gallérgomb. Szabadalmazott zárással.
- 1 női párizsi bochetü.
- 1 női vagy uri gyűrű double arany ékkövel.
- 1 nyakgyöngy nőnek, keleti gyönyörök.
- 1 pár elegáns Bouton Simili kővel.
- 1 garnitúra 7-féle búvészkartyával, nagyon mulattató a társaságban.
- 1 gyorsfényképező készülék zsebben hordható.
- 1 drb jóillatú mosdó szappan.
- 1 drb. jegyzőkönyv.
- 1 drb. szivarszipka borostyánnal.
- 1 zsebkész finom kivitelü.
- 1 pénzszény borból.
- 72 drb. aczéltoll.
- 5 drb. egyiptomi csudajósló
- 1 drb. számológép »Pat-enta«, melylyel a legnehezebb számításokat meglehet fejteni gyorsan, továbbá 20 drb. levelezési tárgy.

Mind az itt felsorolt tárgyak az órával együtt, mely maga megér annyit, összesen csak 2 frt. 10 kr.

Postaútvánnyal küldi az első krakkói »Exportház«

Windisch Fr. Krakkó Nr. 66,

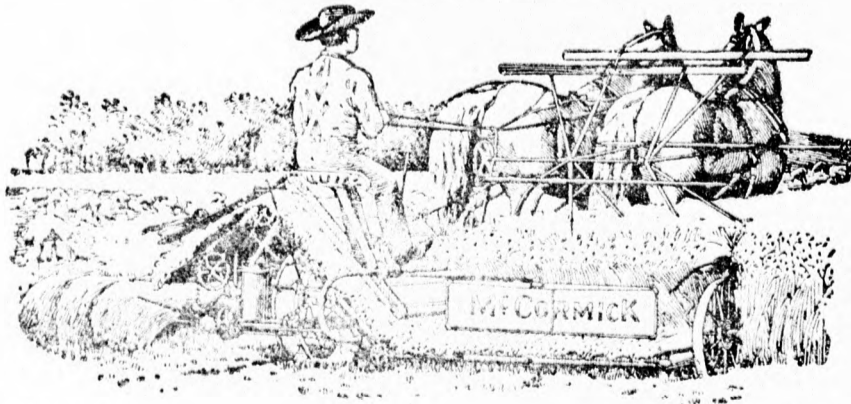
NB. A nem tetsző tárgyakért visszaküldetik a pénz. Két megrendelésnél egy pompás aranyozott óralánc ingyen.

Von Gebrauch von Feolin.
Nach Gebrauch von Feolin.
MILLIO hölgy használja a „FEEOLIN“-t.

Kérdezzék csak házlörvösát, hogy a „FEEOLIN“ nem-e a legjobb kozmetikai szer a kéznek, a hajnak és fogaknak! A legistáltalanabb arc és a legcsunább kezek előkelő, üde, finomságot és alakot nyer a „Feolin“ használatával. A „Feolin“ 42 legnemesebb és legfrissebb növényből előállított szappan. Jótállunk továbbá hogy az arc redői és ráncai, hórtakái, (mitesser) és ar-pöröcsécsék (wimmerli) stb. a „Feolin“ használatával eltűnnek. A „Feolin“ legjobb hajtisztító — hajápoló — és hajszépitő szer megakadályozza a hajhullást, a megkopaszodást és a fejbetegségtől megóv. A „Feolin“ egyben a legtermészetesebb és legjobb fogtisztító szer. A ki a „Feolin“-t állandóan szappan helyett használja, fiatal és szép marad. Kötelezzük magunkat a pénz azonnali visszafizetésére, ha a „Feolin“ használatával nem sikeres. Egy darab ára 1 kor., 3 darab 2,50 kor. 6 darab 4 kor., 12 darab 7 kor. Egy darab utáni portó 20 fillér. 3 darabon fölül 60 fillér. Utánvétetl 60 fillérrel több. Megrendelhető FEOLIN V. órák társaságban Bécs, VII., Mariahilferstr. 38.

McCormick Harvesting Machine-Company.
(Chicagoí aratógépgyár.)

GRAND PRIX.

P A R I S 1900-ban

Kéveköto aratógép,
Fűkaszalógép,
Köszorűkészülék

„Daisy“ marokrakó aratógép,
Szénagyűjtő gereblye és
Kévekötofonal

gyártmányai.

Ne vásároljon, míg gépeinket nem látta s árainkat nem kérdezte!
Olcsó tartalékreszek óriási raktára. Tessék mintakönyvet kérni!

VILLIAM J. STILLMAN
igazgató.

Évi termelés: **BUDAPEST,**
362000 gép. V. kerület, Váci-ut 30 szám.

Képviselőnk: **Seidl Gyula Versecz.**

Árverési hirdmény és árverési feltételek.

A verseczi kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Dr. Hajdu Frigyes temesvári ügyvéd által képviselt magyar takarekpénztárak központi jelzálogbankja mint r.-t. javára a Linera Józsim kis-zsámi lakos elleni végrehajtási ügyében 438 kor. részlet tőke, ennek és pedig külön-külön 109 kor. 50 fill. után 1899 október 1-től, 1900 április 1-től, 1900 október 1-től 1900 április 1-től járó 7% kamatai 1°, kötbér, valamint 2862 kor. 06 fill. tőke ennek 1901 április 1-től járó 6°, kamatai 3°, kártalanítási díj 80 kor. 20 fill. eddigi s ezután 25 kor. 30 fillérben megállapított jelenlegi költségek, továbbá csatlakozást nyert Linera Paraszkéva javára 2000 kor. s jár. Dr König Armin javára 20 kor. 20 kor. és 94 kor. 06 fill. s jár. Spatáriu Vladimir javára 320 kor. s jár. és a kir. kincstár javára 356 k. 73 f. s jár. kielégítése végett az árverést elrendelte.

A fehértemplomi kir. törvényszék területén fekvő s kis-zsám község 243 sz. tkvben irt s 2/4 részben Linera Józsim, 1/4 részben Stoin szül. Janku Julianna és 1/4 részben Korbics férj. Béres Szultana tulajdonát képező A I. 563 hrsz. ingatlan, az 1881. LX t.-cz 156 §-a értelmében egészben 172 koronában a kis-zsámi 112 sz. tkvben irt A I. (223-224) hrsz. 116. ösz. beltelkes ház s 564 és 416 hrsz. ingatlan s az ide tartozó egy hold legelő 1170 koronában és a kis-zsámi 336 sz. tkvben irt A I. 417/a Os 700-701/a hrsz. ingatlan s az ide tartozó 800 négyzetöl legelő 1168 koronában megállapított kikiáltási árban 1902. évi augusztus hó 1-én napján d. e. 9 órakor a kis-zsámi községi előjárósági irodában megtartandó nyilvános árverésen a következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni u. m.:

1) Ha a megállapított kikiáltási áron felüli ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitiűzött ingatlan a kikiáltási áron alul is eladatul fog.

2) Árverezni kívánók tartoznak bánatpénzül, az ingatlanok kikiáltási árának 10%/át, vagyis 17 korona 20 fillert, 110 korona 70 fillért és 116 korona 80 fillért készpénzben vagy az 1881: 60 t.-cz 42 §-ban jelzett árfolyammal számított s az 1881. novemb. 1-én 3333 sz. a. kelt G. K. R. 8 §-ában kijelölt óvadék képes értekpapírban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881: LX t.-cz 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezésétől kiállított elismervényt átszolgáltattani.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. járásbírószék telekkönyvi irodában és a községi előjáróságnál megtekinthetők.

Verseczen a kir. járásbírószék mint telekkönyvi hatóságnál 1902. évi január hó 23-án.

Ambrus, kir. aljbíró.

Adófizetés iránti megintés.

Versecz város mindazon adófizetői, kik egyenes adó, közköltség, utadó, hadmenteségi díj kamarai illeték és ipartestületi díjak temesbegavölgyi vizszabályozási járulékkal hátralekban vannak az 1883. évi XLIV. t.-cz. 55. §-a értelmében ezennel felszólítanak, hogy fenti köztartozásaikat, melyek már 1902. évi május hó 15-én befizetendő lettek volna, járulékaival együtt különbeni megzálogolás terhe alatt, nyolcz nap alatt okvetlenül befizessék.

Városi adóhivatal

Verseczen, 1902 évi május hó 16-án.

Adóh. osztály főnök helyett:

Bozsits Sándor

végrehajtó.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszer, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmazatik köszvénynél, csúznál és meghúléseknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Richter” védjeggyel és a „Richter” czéggel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József**, gyógyszerésznél **Budapesten.**

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

! Csépléshez !

A Magyar általános kőszénbánya r.-t. Budapest.

Ajánlja :

Tatai Királdi Sajó-Szent-Péteri Doroghi Tokodi Ebszönyi Mészpor trágyázáshoz

**jó minőségű szeneit
rendkívül jutányos áron.**

!! Tatai tojás szén (brikett) !!
!! Ebszönyi mész !!

A tatai tojás szén (brikett) minőségben vetekedik a porosz szénnel és sokkal olcsóbb!

Egyedül valódi angol

THIERRY-BALZSAM.

Közegészségügyileg megvizsgálva és véleményezve.

Az üvegek felszerelése keresk. törvényszékli mintavédelem alatt áll.

ICH DIEN

Allein echter Balsam
aus der Schutzengel-
Apotheke des
A. Thierry in Pregrada
bei
Rohitsch-Sauerbrunn.

E balzsam belsőleg és külsőleg használ. Ez: 1. Utólérhetetlen hatású gyógyszer a tüdőnek, a mellnek minden kóros állapotában, enyhíti a hurutot, megszünteti a köpetet, véget vet a fájdalmas köhögésnek s kigyógyít a legregebb bajokból is. 2. Kitűnő hatása van torokgyulladás, rekedtség és a többi torokbajoknál. 3. Alaposan előzi a lázakat. 4. Meglepetően gyógyítja a máj, a gyomor, s a bélbetegségeket, különösen a gyomorfájást, csököt és tagragasztásokat. 5. Széliden mozditja elő a székélest s a vér tisztulását, megtisztítja a veséket, megszabadít a buskomorságtól s a hypochondriától, javítja az étvágyat s az emésztést. 6. Nagyszerű szolgálatokat tesz fogfájáskor, üres fogaknál és szájröghadás-kor s általában minden fog- és szájbajoknál, megszünteti a felbűfögést, a száznak s a gyomornak bűzét. 7. Külsőleg csodálatos gyógyhatással bír a sebekre, új és régi forradásokra, orbáncz, kiütés varak, megfagyott s megégetett tagokra ruh, fekély s bőrduzzadás és repedés stb. esetében, megszünteti a fejtájtást, zúgást, zúgást, közhényt, fűfajdalmat stb. Vigyázzunk tehát mindig ezen fenti zöld apacza-védjegyre! Hamisítástól legjobban megóv az, ha közvetlenül tőlem gyáraimból rendelnek. A szétküldés csakis eredeti szab. cartonokban történik, melyekben 12 kicsiny vagy 6 dupla üveg foglalattik. Ausztria-Magyarország minden postaállomására bementve 12 kis vagy 6 dupla üveg 4 korona, Bosznia és Herzegovina részére 12 kis vagy 6 dupla üveg 4 korona és 60 fillér; kevesebb mint 12 kis vagy 6 dupla üveg nem küldetik széjjel.

Szétküldés csak előrefizetés vagy az összeg utánvétele mellett.

Miért szenved ön? mikor mindenféle sebtől, ha még oly régi keleti is könnyen, fájdalom nélkül megszabadulhat, operáció sem kell, ha Thierry gyógyszerész egyedül valódi

Centifolium-kenőcsét

használja, mely a sebek gyógyításában rendkívül jó hatással van, a fájdalmak enyhítésében pedig elérhetetlen.

A valódi centifolium-kenőcs alkalmazható a gyermekágyasok rossz természetű mellbajinál, szoptatók mellkeményedése, a tej elapadásának, az orbáncznak esetében, továbbá mindenféle régi sevek, láb- és csontnyílások, sebek, foltások, dagadt lábak, s csontvesztések, vágás, szúrás, lővés és íté által előidéztet sebeknél; az idegen testek, pl.: üveg, szalka, homok, tövis, seret stb. eltávolításánál; mindenféle dagaszt, kinővés, képződés, karbunkulus és raknál; végre pekkolvar, korimféreg, körömgubacs, a labnak járás közben történt kisebesülése, fagyás és égetés okozta sebek, a beteges és gyermekek fekvés általi kisebesülése, torokdaganat, meggyült vér, fulzugas stb. stb. esetében. Két adagál kevesebb nem szállítatik; a szállítás kizárólag az őszeg előre küldése mellett eszközöltetik. Két tegely csomagolással postai szállítási díjjal együtt 3 korona 50 fillér. Számos bizonyítvány rendelkezésre áll. Arra kerék mindenkit, hogy óvakodjék a határszéli hamisítások veszesétől s arra ügyeljen, hogy a tegelybe ne vesse a fenti védjegyet és czéget: **Thierry (A) LIMITED** gyógytára az „Orangyalhoz” Pregradában, egteve.

E két tegelyben felülmutathatlan szer, sohasem romlik el, ellenben minél régebb lesz, annál értékesebb és hatatósabb, és nem a megg, sem pedig a hideg nem árt nekik, így tehát az év bármely szakában küldhető. Majdnem mindig van hatásuk és segítenek, legalább az orvos megkezelet, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy effele sokszorosra ajánlt hasonló, de hatástalan szereket használni, melyekért csak legfeljebb a pénz dobjuk ki, hanem maradjunk csak e mellett a két régi elismert, jó, olcsó, megbízható amellet teljesen ártatlan, világhíró szernél, melyeknek minden családnál találhatónak kellene lenni. A hol a fenti ismertett védjeggyel valódián kapni nem lehet, tessék egyenesen rendelni és szimezni!

Thierry (Adolf) gyógyszerész LIMITED Orangyal-gyógytára, Pregrada, Rohitsch-Sauerbrunn mellett.
Közp. raktár Budapesten: Török J. gyógyszerész; Zágrábban: Mittelbach J. gyógyszerész és Beiben: Brady C. gyógyszerésznél.

 A magy. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

BUDAPEST, Váci-körut 32. szám.

ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült

4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű GŐZCSÉPLŐ-KÉSZLETEIT,
14, 16 és 20 lóerejű COMPOUND-LOCOMOBILJAIT, és végre

„Millennium”

legujabb szerkezetű fűkaszáló-, marokkrakó és kéveköto aratógépeit,

továbbá: a szab. osztr.-magyar államvasutársaság resiczi mezőgazdasági gépgyárában készült SACK-rendszerű acélöntésű ekefővel ellátott EKÉIT és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

Kizárólagos képviselő: Singer és Palmer, Temesvár.

A Kirchner-féle könyvnyomda tulajdona s nyomása Versecz.